

“Qeyri-hökumət təşkilatları (ictimai birliklər və fondlar) haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda əlavə və dəyişiklik edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

(Təklif-Layihə)

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 10-cu bəndini rəhbər tutaraq qərara alır:

“Qeyri-hökumət təşkilatları (ictimai birliklər və fondlar) haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa aşağıdakı məzmununda əlavə və dəyişikliklər edilsin:

“1.5-ci maddə əlavə edilsin: “Bu Qanun, habelə qeyri-hökumət təşkilatlarının fəaliyyətinə dair bütün qanunvericilik hüququayğunluq prezumpsiyasına əsaslanır. Hüququayğunluq prezumpsiyasına əsasən əksi qanunla nəzərdə tutulmuş qaydada müəyyən edilənə qədər qeyri-hökumət təşkilatının hüququayğun təsis edilməsi, hüququayğun məqsədlər güdməsi və hüququayğun fəaliyyət göstərməsi güman edilir. Qeyri-hökumət təşkilatının hüquqazidd təsisi, məqsədləri və fəaliyyət göstərməsi müvafiq səlahiyyətli qurumlar tərəfindən sübut edilməlidir.””

“7.5-ci maddə çıxarılsın”;

“12-1. Fond yaradılarkən onun nizamnamə kapitalı azı on manat təşkil etməlidir.”;

“16.2-ci maddəyə aşağıdakı məzmununda ikinci və üçüncü cümlələr əlavə edilsin: “İctimai birlik növündə olan qeyri-hökumət təşkilatları hüquqi şəxs status əldə etmədən də fəaliyyət göstərə bilmək hüququna malikdir. Lakin belə status əldə etmədikləri təqdirdə qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş hüquqi şəxs statusunun üstünlüklərindən faydalana bilmirlər””.

“22.4-cü maddə çıxarılsın”;

“24-1.4. İki yüz manat məbləğindən yuxarı ianə edilən pul vəsaitləri qeyri-hökumət təşkilatının, habelə xarici dövlətlərin qeyri-hökumət təşkilatlarının filial və ya nümayəndəliklərinin bank hesabına köçürmə yolu ilə qəbul edilir. İki yüz manatadək ianəni nağd şəkildə qəbul edə bilər.”;

“24-1.5-ci maddənin ikinci cümləsi çıxarılsın”;

“24-2.1-ci maddənin ikinci cümləsi çıxarılsın”;

“24-3. Qeyri-hökumət təşkilatları qrant müqavilələri (qərarları) və qəbul etdikləri ianələr üzrə məlumatların təqdim edilməsinin müvafiq icra hakimiyyəti orqanının elektron məlumat sistemi vasitəsilə elektron qaydada həyata keçirilməsi üçün müraciət edə bilərlər.”

“31.3-cü maddə və 31.6-cı maddə çıxarılsın”;

“31.4. Qeyri-hökumət təşkilatı, habelə xarici qeyri-hökumət təşkilatının filial və ya nümayəndəliyi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 58-ci maddəsinin IV hissəsində göstərilmiş fəaliyyət göstərdiyi halda qeyri-hökumət təşkilatı, habelə xarici qeyri-hökumət təşkilatının filial və ya nümayəndəliyi müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müraciəti əsasında məhkəmənin qərarı ilə ləğv edilə bilər.”

“Qrant haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda əlavə və dəyişiklik edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

(Təklif-Layihə)

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 10-cu bəndini rəhbər tutaraq qərara alır:

“Qrant haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa aşağıdakı məzmununda əlavə və dəyişikliklər edilsin:

“2.5. Beynəlxalq təşkilatlar və onların nümayəndəlikləri, xarici hökumətlər və onların nümayəndəlikləri, xeyriyyəçilik, humanitar inkişaf və başqa ictimai yönümlü beynəlxalq təşkilatlar, maliyyə-kredit institutları, təhsil, elm, səhiyyə, incəsənət və idmanın inkişafı sahələrində fəaliyyət göstərən xarici ictimai təşkilatlar, o cümlədən fondlar, assosiasiyalar, federasiyalar və komitələr, həmçinin xarici hüquqi şəxslər və onların Azərbaycan Respublikasında dövlət qeydiyyatına alınmış filial və nümayəndəlikləri donor qismində çıxış edə bilirlər.”

“2.5-1-ci maddə çıxarılsın”;

“3.2-ci maddənin 5-ci hissəsi bu məzmununda verilsin: Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən, nizamnaməsinə əsasən başlıca məqsədi xeyriyyəçilik, yaxud qrant predmeti ola bilən layihə və proqramların həyata keçirilməsi olan və qrant almaqla birbaşa mənfəət götürmək məqsədi güdməyən rezident və qeyri-rezident olan hüquqi şəxslər, onların filial, nümayəndəlik və şöbələri”;

“4.4. Azərbaycan Respublikasının hüquqi və ya fiziki şəxsi, habelə Azərbaycan Respublikasının hüquqi şəxsinin filial və ya nümayəndəliyi olan donörlər tərəfindən xarici resipientlərə qrant verilməsi haqqında müqavilələr (qərarlar) məlumatlandırmaq məqsədilə donörlər tərəfindən müvafiq icra hakimiyyəti orqanına təqdim olunur. Azərbaycan Respublikasının resipientlərinin aldıkları qrantlar haqqında müqavilələr (qərarlar) məlumatlandırmaq məqsədilə resipientlər tərəfindən müvafiq icra hakimiyyəti orqanına təqdim olunur. Dövlət büdcəsi hesabına verilmiş qrant barədə müvafiq məlumat qrant müqaviləsini (qərarını) qeydə alan orqana donör tərəfindən təqdim olunur.”

“4.4-1, 4.4-2-ci maddələr çıxarılsın”.

“4.4-3. Qeyri-hökumət təşkilatları qrant müqavilələrinin (qərarlarının) “Qeyri-hökumət təşkilatları (ictimai birliklər və fondlar) haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 24-3-cü maddəsinə uyğun olaraq müvafiq icra hakimiyyəti orqanının elektron məlumat sistemi vasitəsilə məlumatlandırma üçün müraciət edə bilirlər.”

“Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestri haqqında” Azərbaycan
Respublikasının Qanununda əlavə və dəyişiklik edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

(Təklif-Layihə)

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 10-cu bəndini rəhbər tutaraq qərara alır:

“Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestri haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa aşağıdakı məzmununda əlavə və dəyişikliklər edilsin:

“5.4.4-1-ci maddə çıxarılsın;”

“5.4.8-ci maddə çıxarılsın;”

“5.4.9-cu maddə çıxarılsın;”

“8.1. Hüquqi şəxs statusu almaq istəyən qeyri-kommersiya qurumunun, habelə xarici qeyri-kommersiya hüquqi şəxsinin nümayəndəlik və ya filialının dövlət qeydiyyatı 7 iş gün ərzində həyata keçirilməlidir. Qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş qısaltılmış müddət üçün dövlət rüsumunu ödəyən qeyri-kommersiya qurumları, habelə xarici qeyri-kommersiya hüquqi şəxsinin nümayəndəlik və ya filialının dövlət qeydiyyatı üçün müvafiq olaraq 3 iş günü müddət müəyyən edilə bilər.”;

8.2. Dövlət qeydiyyatına alınması üçün ərizə və ona əlavə edilməli olan sənədlər bu Qanunla dəqiq müəyyən edilir və əlavə sənəd tələb edilə bilməz. Həmin ərizə və ona əlavə edilməli olan sənədlər ilkin müraciət anından təqdim edilir. Ərizə və ona əlavə edilməli olan sənədlərə dair dövlət qeydiyyatı orqanının iradları ilkin müraciət anında yerində həll edilir.”;

“8.3-cü maddə çıxarılsın”;

“8.4. Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən 7 iş günü olan araşdırma müddəti yaxud qısaltılmış araşdırma müddət başa çatdıqdan sonra dövlət qeydiyyatı haqqında şəhadətnamə və ya dövlət qeydiyyatına alınmasından imtina (qanunvericiliyin həmin imtinaya səbəb olmuş müddəaları göstərilməklə və izah edilməklə) barədə yazılı məlumat verilir.”

“8.5. Bu maddədə müəyyən edilmiş müddətdə dövlət qeydiyyatına alınmasından imtina barədə cavab verilmədikdə, həmin qurum dövlət qeydiyyatına alınmış hesab olunur. Bu halda Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanı 1 iş günü müddətində müraciət edənə dövlət qeydiyyatı haqqında şəhadətnamə verməlidir.”

“8.5-1-ci maddə əlavə edilsin: “Təsisçinin (təsisçilərin) istəyi ilə hüquqi şəxs statusu almaq istəyən qeyri-kommersiya qurumunun, habelə xarici qeyri-kommersiya hüquqi şəxsinin nümayəndəlik və ya filialının dövlət qeydiyyatı (yenidən təşkil nəticəsində yaranma halları

istisna olmaqla) elektron qaydada həyata keçirilir. Elektron dövlət qeydiyyatı adı (yəni bu Qanunun 8.1-ci maddəsi ilə müəyyən edilmiş müddətdə) və ya sürətli qaydada həyata keçirilir. Sürətli qayda üçün əlavə ödəniş həyata keçirilir. Həmin qurumun elektron dövlət qeydiyyatının həyata keçirilməsi üçün müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) internet informasiya ehtiyatında müvafiq autentifikasiyadan keçməklə elektron ərizə formasını doldurur.””;

“8.5-2-ci maddə əlavə edilsin: “Hüquqi şəxs statusu almaq istəyən qeyri-kommersiya qurumunun, habelə xarici qeyri-kommersiya hüquqi şəxsinin nümayəndəlik və ya filialının elektron dövlət qeydiyyatı müvafiq olaraq bu Qanunun 5-1-ci maddəsinin və 7-2-ci maddəsinin müvafiq uyğun gələn müddəalarına əsasən həyata keçirilir. Elektron qaydada dövlət qeydiyyatına alınan qeyri-kommersiya qurumunun, habelə xarici qeyri-kommersiya hüquqi şəxsinin nümayəndəlik və ya filialı parallel olaraq digər müvafiq icra hakimiyyətinin orqanının qarşısında elektron qaydada vergi ödəyicisinin eyniləşdirmə kodunu da əldə edir””;

“9.2.-ci maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin: “Dəyişikliyin qeydiyyata alınması üçün həmin dəyişikliyin baş verdiyi andan 40 gündən gec olmayaraq Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanına ərizə ilə müraciət edilməlidir. Bu müddətin ötməsi dəyişikliyin qeydə alınmaması üçün əsas deyil. Ərizədə baş vermiş dəyişiklik göstərməli və həmin dəyişikliyi təsdiq edən sənədlər təqdim edilməlidir. Dəyişiklik bu Qanunun 11.3-cü maddəsinin tələblərinə zidd olmadıqda, müvafiq icra hakimiyyəti orqanı 5 gün müddətində dəyişikliyi qeydiyyata alır. Dəyişiklik qeydə alınana kimi hüquqi şəxs fəaliyyətini əvvəlki qaydada davam etdirir. Dəyişikliyin qeydə alınmaması hüquqi şəxsin fəaliyyətinə maneə təşkil etmir və yalnız hüquqi şəxsin əvvəlki məlumatlar əsasında fəaliyyət göstərdiyi mənasına gəlir.””;

“11.3.1-ci maddə aşağıdakı redaktədə verilsin: “Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanına təqdim olunmuş sənədlər Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına, bu Qanunun və Mülki Məcəllənin tələblərinə zidd olduqda””;

“11.3.1-1, 11.3.2, 11.3.2-1, 11.3.4, 11.4-cü maddələr çıxarılsın”;

Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətlər Məcəlləsində əlavə və dəyişiklik edilməsi
barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

(Təklif-Layihə)

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 10-cu bəndini rəhbər tutaraq qərara alır:

Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətlər Məcəlləsinə aşağıdakı məzmununda əlavə və dəyişikliklər edilsin:

“38.1-ci maddənin ikinci cümləsindən “xarici dövlətlərin qeyri-hökumət təşkilatlarının filial və ya nümayəndəliklərinin fəaliyyət göstərməsi qaydaları, qrant müqavilələrinin (qərarlarının) qeydə alınması qaydaları”, “hüquqi şəxslərin dövlət reyestri üçün zəruri məlumatların verilməməsinə, hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı zamanı yanlış məlumatların verilməsinə, qeyri-hökumət təşkilatları haqqında” ifadələri çıxarılsın”;

“432.1-ci maddənin məzmunu aşağıdakı kimi müəyyən edilsin: “Qrant verən Azərbaycan Respublikasının hüquqi və ya fiziki şəxsi, yaxud Azərbaycan Respublikasının hüquqi şəxsinin filial və ya nümayəndəliyi olan donörə və ya qrant alan Azərbaycan Respublikasının resipientləri tərəfindən qrant alınması (verilməsi) haqqında müqavilələrin və qərarların xəbərdarlıq üçün qanunvericiliklə müəyyən edilmiş müddətlərdə müvafiq icra hakimiyyəti orqanına təqdim edilməməsinə görə””;

“432.1-ci maddənin sanksiya hissəsi aşağıdakı kimi müəyyən edilsin: “fiziki şəxslər yüz manatdan iki yüz manatadək məbləğdə, vəzifəli şəxslər dörd yüz manatdan beş yüz manatadək məbləğdə, hüquqi şəxslər yeddi yüz manatdan səkkiz yüz manatadək məbləğdə cərimə edilir.””;

“432.3-cü maddənin sanksiya hissəsi aşağıdakı məzmununda müəyyən edilsin: “vəzifəli şəxslər iki yüz manatadək məbləğdə, hüquqi şəxslər dörd yüz manatadək məbləğdə cərimə edilir.””;

“432.4-cü maddə çıxarılsın”;

“465-ci maddənin sanksiya hissəsi aşağıdakı kimi müəyyən edilsin: “vəzifəli şəxslər iki yüz manatadək məbləğdə, hüquqi şəxslər dörd yüz manatadək məbləğdə cərimə edilir.””;

“466.1-ci maddənin sanksiya hissəsi aşağıdakı kimi müəyyən edilsin: “fiziki şəxslər yüz manatadək məbləğdə, vəzifəli şəxslər iki yüz manatadək məbləğdə, hüquqi şəxslər dörd yüz manatadək məbləğdə cərimə edilir.””;

“466.2-ci maddənin sanksiya hissəsi aşağıdakı məzmununda müəyyən edilsin: “vəzifəli şəxslər iki yüz manatadək məbləğdə, hüquqi şəxslər dörd yüz manatadək məbləğdə cərimə edilir.””;

“579-cu maddənin sanksiya hissəsi aşağıdakı məzmununda müəyyən edilsin: “vəzifəli şəxslər iki yüz manatadək məbləğdə, hüquqi şəxslər dörd yüz manatadək məbləğdə cərimə edilir.””;

“580-ci maddənin sanksiya hissəsi aşağıdakı məzmununda müəyyən edilsin: “vəzifəli şəxslər iki yüz manatadək məbləğdə, hüquqi şəxslər dörd yüz manatadək məbləğdə cərimə edilir.””;

“581-ci maddənin sanksiya hissəsi aşağıdakı məzmununda müəyyən edilsin: “vəzifəli şəxslər iki yüz manatadək məbləğdə, hüquqi şəxslər dörd yüz manatadək məbləğdə cərimə edilir.””;

“582-ci maddənin sanksiya hissəsi aşağıdakı məzmununda müəyyən edilsin: “fiziki şəxslər üç yüz manatadək məbləğdə, vəzifəli şəxslər beş yüz manatadək məbləğdə, hüquqi səkkiz yüz manatadək məbləğdə cərimə edilir.””;

TƏKLİFLƏRİN ƏSASLANDIRMASI:

Bu təkliflər paketi Azərbaycan Respublikasında qeyri-hökumət təşkilatlarının (“QHT”) fəaliyyətini optimallaşdırmağa istiqamətlənib. QHT fəaliyyəti vətəndaş cəmiyyətinin ayrılmaz tərkib hissəsidir. Qeyd etmək lazımdır ki, QHT fəaliyyəti uzun müddətdir ki, ölkəmizdə problemləli sahədir. Azərbaycan Respublikası gənc respublikadır. Uzunmüddətli tarixində zəngin QHT ənənəsi mövcud deyil. Bu səbəblərdən də QHT fəaliyyətinin optimallaşdırılması zəruridir. Ölkəmizin QHT fəaliyyətinin inkişafı üçün ilk növbədə atılmalı addımlardan biri qanunvericiliyin sadələşdirilməsi və müasirləşdirilməsidir. Bu yolla QHT fəaliyyətinin şaxələnməsinə zəmin yaratmaq olar. Vurğulamaq lazımdır ki, QHT fəaliyyəti yalnız Bakı şəhərinə deyil, ölkəmizin bütün regionlarına aid olmalıdır. Bunun üçün isə müvafiq qanunvericilik dəyişiklikləri edilməlidir.

Bu təkliflər paketi beynəlxalq insan hüquqları standartları və beynəlxalq publik təşkilatların tövsiyələri nəzərə alınaraq hazırlanıb.

Təkliflər paketi “Qeyri-hökumət təşkilatları haqqında” Qanun, “Qrat haqqında” Qanun, Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestri haqqında” Qanun və İnzibati Xətalər Məcəlləsinin qeyri-hökumət təşkilatlarına aid müddəalarını əhatə edir.

“Qeyri-hökumət təşkilatları haqqında” Qanuna təklif edilən əlavə və dəyişiklərə dair əsaslandırma

Tövsiyə edilir ki, hüququayğunluq prezumpsiyası qanuna əlavə edilsin. Bu prezumpsiya QHT-lərin fəaliyyətində olan qüsurlar və çatışmazlıqların aşkarlanması və sübut edilməsi yükünü birbaşa olaraq dövlət orqanlarının üzərinə qoyur. Bununla da qeyri-hökumət təşkilatlarını lüzumsuz bürokratik əngəllərdən xilas edir. Qeyd edilən prezumpsiya ATƏT/DTİHB və Venesiya Komissiyası tərəfindən də tövsiyə edilir.

Əcnəbi və vətəndaşlığı olmayan şəxslərlə bağlı QHT fəaliyyətində hakim vəzifə tutmaq məhdudiyətinin götürülməsi tövsiyə edilir. Hesab edirik ki, bir vətəndaş cəmiyyəti fəaliyyəti olan QHT işində vətəndaşlıq şərtinin qoyulması və ya hər hansı formada təsisçi və ya rəhbər vəzifələrlə məhdudlaşdırılması qeyri-mütənasibdir. Bu bir dövlət fəaliyyəti olmadığı üçün vətəndaşlıq tələbinin hər hansı formada qoyulması sərhədsiz bir fəaliyyət olan QHT işinə qeyri-zəruri maneələr yaradır. Bundan əlavə, QHT fəaliyyətinə vətəndaşlıq şərti keçmiş sovet təcrübəsinə aid olmaqla demokratik dəyərlərlə bir araya sığmır.

Fondlara dair nizamnamə kapitalının azaldılması və nominallaşdırılması tövsiyə edilir. Fondlara dair nizamnamə kapitalının məbləği Azərbaycan Respublikası sakinlərinin imkanları nəzərə alınmaqla çox yuxarıdır. Nəzərə alsaq ki, xeyriyyəçilik fəaliyyəti üçün optimal QHT forması fonddur, bu baxımdan fondların nizamnamə kapitalının azaldılması və nominallaşdırılması xeyriyyəçilik fəaliyyətinin təşkilatı hala salınmasına və şəffaflaşdırılmasına zəmin yaradacaq.

Hüquqi şəxs statusu əldə etmək istəməyən ictimai birliklərin belə status olmadan fəaliyyət göstərə biləcəklərinin aydın şəkildə qanunda vurğulanması tövsiyə edilir. Belə tövsiyə ATƏT/DTİHB və Venesiya Komissiyası tərəfindən də verilib. Hüquqi şəxs statusunun

faidalarından yararlanmadan qısamüddətli təşkilatların belə fəaliyyəti QHT fəaliyyətinin optimallaşdırılması üçün arzuolunandır.

Peşəkar dini fəaliyyət qadağasının QHT-lərə qoyulması şərtinin çıxarılmasını tövsiyə edirik. Hesab edirik ki, bu müddəa aydın deyil və praktikada yersiz problemlərə səbəb olur (olacaq).

İki yüz manatadək ianələrin nağd qəbul edilməsi imkanını tövsiyə edirik. Hesab edirik ki, bu şərt yalnız xeyriyyə təşkilatlarına deyil, bütün QHT-lərə aid olmalıdır. Mövqeyimizə görə bu məbləğ yuxarı deyil və bu məbləğdə pulun nağd qəbul edilməsi QHT fəaliyyətinə optimallaşdırıla bilər.

Bank əməliyyatları üçün qeydiyyat şərtinin ləğvini tövsiyə edirik. Hesab edirik ki, qrant müqavilələri xəbərdarlıq formasında olmalıdır. Buna görə də bank əməliyyatları üçün qeydiyyat şərti qoyulmamalıdır.

QHT-lərin ləğvi üçün yeganə şərtin Konstitusiyanın 58-ci maddəsinin olduğu qənaətdəyik və bunu tövsiyə edirik. Hesab edirik ki, hazırkı çərçivə QHT-lərin əsassız ləğvi üçün zəmin yaradır. Bundan əlavə, QHT-lərin əsassız ləğvi potensialı AİHM tərəfindən də müəyyən edilib. Hesab edirik ki, çərçivələr daha aydın olmalıdır.

“Qrant haqqında” Qanuna tövsiyə edilən əlavə və dəyişikliklərin əsaslandırılması

Bu Qanuna tövsiyə edilən əsas əlavə və dəyişiklik qrant müqaviləsinin qeydiyyatının xəbərdarlıq forması ilə əvəzlənməsidir. Hesab edirik ki, hazırkı mərhələdə QHT fəaliyyəti üçün maliyyələşmə imkanlarının artırılması üçün qeydiyyat üsulu xəbərdarlıq üsulu ilə əvəzlənməlidir. QHT-nin maliyyələşməsi ilə əlaqədar müvafiq icra hakimiyyətinin (bu halda Ədliyyə Nazirliyi) bilməli olduğu əsas məsələ maliyyələşmə mənbələrinin qanuniliyidir. Hesab edirik ki, xəbərdarlıq forması bunun üçün kafidir. Bundan əlavə, xəbərdarlıq üsulu qrant əldə etməni rahatlaşdırır.

Bundan əlavə, 2014-cü ildə qrant əldə etməyə gətirilən bütün məhdudiyyətlərin ləğvini tövsiyə edirik. Hesab edirik ki, həmin məhdudiyyətlər QHT fəaliyyətini iflic hala saldı. Xarici donörlər üçün hər hansı əlavə məhdudiyyətlərin olması və eləcə də qrantın “maliyyə-iqtisadi” əsaslandırılması kimi tələblər isə açıq-aşkar qeyri-mütənasibdir.

“Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestri” haqqında Qanuna tövsiyə edilən əlavə və dəyişikliklərin əsaslandırılması

Bu Qanuna tövsiyə etdiyimiz əsas əlavə və dəyişikliklər qeydiyyat günlərinin azaldılması, qeydiyyat sənədlərin əvvəldən yerindəcə dəqiqləşdirilməsi və elektron qeydiyyatının sisteminin gətirilməsidir. Hesab edirik ki, QHT-lərin qeydiyyatı kommərsiya hüquqi şəxslərin qeydiyyatından fərqlənməməlidir. Belə fərqləndirmə üçün əsaslar yoxdur. Eləcə də hesab edirik ki, həm qeydiyyat, həm də VÖEN-in əldə edilməsinin paralel olaraq elektron sistemlə həyata keçirilməsi mümkündür.

Bundan əlavə, qeydiyyatdan və sonrakı dəyişikliklərin qeydə alınmasından imtina əsaslarını azaltmağı tövsiyə edirik. Çünki hazırkı hüquqi çərçivə qeyri-aydınlıq yaradır.

İnzibati Xətalər Məcəlləsinə a tövsiyə edilən əlavə və dəyişikliklərin əsaslandırılması

İXM-ə təklif edilən əsas dəyişiklik QHT qanunvericiliyin pozulmasına görə sanksiyaların miqdarının azaldılmasıdır. Hazırkı sanksiyaların məbləği çox yuxarıdır. Nəzərə alsaq ki, QHT fəaliyyəti qeyri-kommersiya fəaliyyətidir və QHT fəaliyyəti ilə sırası insanlar məşğul olurlar, bu halda qoyulan cərimələrin məbləği insanların gəlir səviyyəsi nəzərə alınaraq hesablanmalıdır.

Bundan əlavə, QHT sanksiyaları tətbiqi üçün uzun müddət (1 il) nəzərdə tutulmasını da əsassız sayırıq. QHT-ləri digər hüquqi şəxslərdən fərqləndirmənin əsaslarının olmadığı qənaətindəyik. Ona görə də bu tələbin də çıxarılmasını tövsiyə edirik.